

RADA FUNDACJI

Haliwa Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniewski Teresa Romer
Janusz Grzelak Stefan Starczewski
Michał Nawrocki Mirosław Wyrzykowski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Adam Bodnar
Sekretarz: Maciej Nowicki
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, 25.11.2014 r.

2931/2014/OBS/API/DB

**Stanowisko Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka
w sprawie zatrzymania dziennikarzy w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej**

Helsińska Fundacja Praw Człowieka (dalej: „HFPC”) pragnie wyrazić sprzeciw w związku z zatrzymaniem dziennikarzy i fotoreporterów, w tym reportera Polskiej Agencji Prasowej, Pana Tomasza Gzella. Jak wynika z doniesień mediów, dziennikarze zostali zatrzymani w trakcie relacjonowania przebiegu wydarzeń, które miały miejsce w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej („PKW”) w dniu 20 listopada 2014 r. W tym kontekście HFPC pragnie zwrócić uwagę na standardy ochrony wolności słowa, które powinny znaleźć zastosowanie dla oceny tej sprawy.

Podkreślić należy, że uprawnienie do wykonywania zawodu przez przedstawicieli mediów w bezpiecznych i godnych warunkach umożliwiających nieskrępowany obieg informacji, stanowi istotny element prawa do swobody wypowiedzi. Prawo to chronione jest na mocy art. 54 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, a jego przestrzeganie uznaje się za niezbędny warunek rozwoju społeczeństwa demokratycznego.

Prawo swobodnego przekazywania informacji dotyczy w szczególności zdarzeń wzbudzających uzasadnione zainteresowanie opinii publicznej, do których bez wątpienia należą okoliczności związane z relacjonowaniem wyborów. W tym kontekście warto zwrócić szczególną uwagę na wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: „ETPC”) w sprawie *Pentikainen przeciwko Finlandii*¹, z którego wynika obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa dziennikarzom relacjonującym wydarzenia, polegający na wyodrębnieniu dla nich specjalnej strefy bezpieczeństwa. W tym samym wyroku ETPC stwierdził, że zatrzymanie dziennikarza może nastąpić jedynie w przypadku niestosowania się do poleceń organów porządku publicznego, zmierzających do zapewnienia mu bezpieczeństwa. Po takim zatrzymaniu musi dojść niezwłocznie do wyjaśnienia sprawy i przeprowadzenia czynności śledczych, których nie można byłoby dokonać w warunkach wolnościowych.

¹Wyrok ETPC z 4 lutego 2014 r., skarga nr 11882/10

Warto też podkreślić, że w swoim orzecznictwie ETPC kładzie szczególny nacisk na swobodny obieg opinii w debacie związanej z procesem wyborczym oraz wprowadza wzmocnioną ochronę osób przekazujących informacje na ten temat. W tym kontekście działania aparatu państwa powinny być podejmowane z zachowaniem szczególnej wstrzeźliwości. Swobodna dyskusja dotycząca wyborów pełni bowiem kluczową rolę w demokratycznym społeczeństwie².

W imieniu zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Danuta Przywara
Prezes Zarządu HFPC

² Por. w szczególności: wyrok ETPC z dnia 19 lutego 1998 r. w sprawie *Bowman przeciwko Wielkiej Brytanii*, skarga nr 24839/94, oraz wyrok ETPC z dnia 9 stycznia 2007 r. w sprawie *Kwiecień przeciwko Polsce*, skarga nr 51744/99